

TOP 4 BÀI PHÂN TÍCH KHỔ THƠ ĐẦU BÀI TỪ ẤY

Nội dung bài viết

1. [Dàn ý phân tích khổ 1 bài Từ ấy](#)
2. [Phân tích khổ thơ đầu bài Từ ấy \(Mẫu 1\)](#)
3. [Phân tích bài thơ Từ ấy khổ 1 \(Mẫu 2\)](#)
4. [Phân tích khổ đầu bài thơ Từ ấy \(Mẫu 3\)](#)
5. [Phân tích khổ 1 bài Từ ấy \(Mẫu 4\)](#)

Dàn ý phân tích khổ 1 bài Từ ấy

a) Mở bài:

- Giới thiệu vài nét về tác giả Tố Hữu và bài thơ Từ ấy

+ Tố Hữu (1920 - 2002) là nhà thơ tiêu biểu, “con chim đầu đàn” của thơ ca cách mạng Việt Nam.

+ Bài thơ Từ ấy là bài thơ mở đầu cho con đường cách mạng, con đường thi ca của Tố Hữu, đồng thời là một chân lí sống của tác giả trong cuộc sống.

- Giới thiệu khổ đầu của bài thơ Từ ấy - Tố Hữu: Khổ 1 của bài thơ thể hiện niềm vui sướng của tác giả khi gặp lí tưởng của Đảng.

b) Thân bài: Phân tích khổ đầu của bài thơ Từ ấy

Khái quát về bài thơ

- Hoàn cảnh ra đời:

- Nội dung chính:

* Kể lại kỉ niệm không bao giờ quên (2 câu đầu)

“Từ ấy trong tôi bừng nắng hạ

Mặt trời chân lý chói qua tim”

+ “từ ấy”: mốc thời gian mà tác giả bắt gặp lí tưởng Cộng sản, kết nạp Đảng

+ “nắng hạ”: cái nắng chói chang, rực rỡ của mùa hè

+ “chân lí” : những điều đúng đắn, được mọi người công nhận

-> Các hình ảnh ẩn dụ ca ngợi ánh sáng diệu kì của cách mạng: ánh sáng của tư tưởng cộng sản - ánh sáng của những công bình xã hội, của chân lí xã hội.

+ Động từ “bừng”, “chói” càng nhấn mạnh sức mạnh ánh sáng của lí tưởng.

=> Nếu như mặt trời của thiên nhiên mang đến ánh sáng, hơi ấm và sự sống cho vạn vật trên thế gian này thì lí tưởng Cách mạng soi đường, dẫn dắt tác giả lựa chọn được đường đi đúng đắn cho cuộc đời mình.

=> Tình cảm chân thành và tha thiết của tác giả đối với cách mạng.

* Niềm vui sướng của nhà thơ (2 câu sau)

“Hồn tôi là một vườn hoa lá

Rất đậm hương và rộn tiếng chim.”

+ “Hồn tôi”, "một vườn hoa lá"

-> Khái niệm “hồn tôi” vốn vô hình lại trở nên hữu hình, cụ thể.

+ "rất đậm hương và rộn tiếng chim"

-> Một thế giới tràn đầy sức sống với hương sắc của các loài hoa, vẻ tươi xanh của cây lá, âm thanh rộn rã của tiếng chim hót.

=> Tố Hữu sung sướng đón nhận lí tưởng như cỏ cây đón ánh sáng mặt trời, đắm say, ngây ngất trong niềm vui, niềm say mê và phấn khởi.

=> Khẳng định lí tưởng làm con người thêm yêu đời, chính lí tưởng cộng sản đã làm cho tâm hồn con người tràn đầy sức sống và niềm yêu đời, làm cho cuộc sống con người có ý nghĩa hơn.

* Đặc sắc nghệ thuật

- Sử dụng biện pháp tu từ : ẩn dụ, so sánh

- Ngôn ngữ giàu hình ảnh, nhịp điệu

- Sự đa dạng của bút pháp tự sự, lãng mạn, trữ tình.

c) Kết bài:

- Nêu cảm nhận của em về khổ đầu bài thơ *Từ ấy*
- Khẳng định sự đúng đắn của lí tưởng Đảng mà tác giả nói riêng hay thanh niên Việt ta thời bấy giờ lựa chọn.

Phân tích khổ thơ đầu bài *Từ ấy* (Mẫu 1)

Tố Hữu là nhà thơ lớn của Việt Nam ở đầu thế kỷ XX, là cánh chim đầu đàn, là lá cờ đầu của thơ ca cách mạng, ông làm thơ để tuyên truyền, cổ vũ cho cách mạng, con đường thơ ca của ông song hành cùng với con đường cách mạng của Việt Nam, của dân tộc. Sự gắn bó ấy đem đến cho thơ ông một vẻ đẹp độc đáo như đóa hoa lớn rực rỡ.

“*Từ ấy*” nằm trong tập thơ cùng tên, được sản xuất trong vòng 10 năm từ 1936 đến 1946. Khổ thơ đầu của tác phẩm thể hiện niềm vui sướng và hạnh phúc vô bờ bến của tác giả khi bắt gặp lí tưởng, lẽ sống của đời mình, khi ông còn băn khoăn giữa lẽ sống của đời, cảm thấy chán cuộc sống này thì cũng là lúc Tố Hữu bắt gặp lí tưởng cộng sản, lí tưởng của đời mình.

Câu thơ đầu tiên được bắt đầu bằng cụm từ “*từ ấy*” thể hiện sự đánh dấu bước ngoặt trong cuộc đời của nhà thơ. Đây là thời điểm tác giả giác ngộ lí tưởng cách mạng, bắt gặp lí tưởng cộng sản chủ nghĩa, được giác ngộ vào năm 1938 ông vinh dự được đứng vào hàng ngũ của Đảng khi tròn 18 tuổi, Đảng là tập thể bao gồm những thanh niên ưu tú nhất của cả nước, nguyện hy sinh và phấn đấu vì sự nghiệp của đất nước và nhân dân.

“Từ ấy trong tôi bừng nắng hạ

Mặt trời chân lý chói qua tim

Hồn tôi là một vườn hoa lá

Rất đậm hương và rộn tiếng chim”

Bài thơ “*Từ ấy*” thuộc phần “*Máu lửa*” của tập thơ cùng tên, phần thơ ra đời trong không khí đầy sục sôi, đấu tranh giành độc lập, tự do của các dân tộc, nhân dân lao động dưới sự lãnh đạo của Đảng. Lúc này nhà thơ cũng không hoạt động phong trào học sinh, sinh viên ở Huế. Bài thơ ra đời vào tháng 7 năm 1938 ghi lại những tâm tư, tình cảm của nhà thơ khi được đứng trong hàng ngũ của Đảng đây là việc vô cùng thiêng liêng, sự kiện trọng đại của nhà thơ, đã mang đến cho Tố Hữu niềm xúc động mạnh mẽ.

Khổ thơ mở ra là những cảm nhận về đẹp sâu sắc lí tưởng của cách mạng và tác giả đón nhận nó bằng một tâm hồn tươi trẻ, “*từ ấy*” ở nhan đề và được nhắc lại ngay câu mở đầu để tô đậm giây phút thiêng liêng, sự kiện trang trọng trong đời của Tố Hữu, là bước ngoặt lớn lao cho thanh niên tiêu tư sản trở thành một chiến sĩ cộng sản thay đổi về nhận thức, về lẽ sống.

Hoàn cảnh ra đời của bài thơ khi đất nước đang còn trong cảnh chiến tranh, nhân dân lầm than, bị đô hộ, trước tình hình ấy nhiều thanh niên muốn giải cứu đất nước nhưng hầu như đều rơi vào cảnh bế tắc, bơ vơ, một cái tôi mặc cảm, đau thai nhảm thời đại, dù rất uất hận, đau xót nhưng chưa đủ dũng khí để cầm súng, cầm gươm và rồi khi may mắn tìm được lẽ sống cho mình, cho quê hương ta thấy được sự hào hứng và niềm vui sướng vô bờ bến của nhà thơ, hòa vào cuộc đấu tranh sinh tử, nhiều gian khổ, hy sinh nhưng rất đổi vinh quang. “Từ ấy” đã cho nhà thơ thấy cuộc sống ý nghĩa và giây phút thiêng liêng sự nghiệp một hồn thơ.

Trong niềm xúc động lớn lao, nhà thơ đã có nhận thức sâu sắc về vẻ đẹp của lý tưởng Đảng, Đảng Cộng Sản Việt Nam ra đời chỉ cho dân tộc con đường sống, đã có bao lời ca tiếng hát ca ngợi Đảng vinh quang, nhưng cách ca ngợi Đảng của Tố Hữu thật đặc sắc.

Dòng thơ thứ hai sử dụng nhiều âm điệu ở âm vực cao, phấn chấn như một tiếng reo, tiếp tục ca ngợi vẻ đẹp lý tưởng cách mạng, không chỉ là nguồn sáng chói mà là nguồn sống lớn lao, lý tưởng sống đúng đắn, cao cả. Khái niệm lý tưởng cách mạng một khái niệm chính trị trừu tượng đã được nhà thơ cụ thể hóa bằng hình ảnh ẩn dụ rất đời thường.

“Mặt trời chân lý”, tiếp nối động từ “bừng” và từ “chói” ở câu hai để khẳng định lý tưởng cách mạng như nắng hạ chói lòa, như mặt trời vĩ đại, bất diệt đã tác động sâu sắc vào lý trí, tình cảm và thẩm nhuần vào con tim, khối óc của nhà thơ và nhân dân những con người cần lao trong đêm trường nô lệ được ánh sáng cách mạng soi rọi, chỉ đường dẫn lối đến với hạnh phúc, ấm no, tương lai tươi sáng.

Với cách diễn đạt vừa gợi hình vừa gợi cảm, tôn vinh lý tưởng cộng sản, giúp cho bao nhiêu người được sáng mắt, sáng lòng. Khẳng định bản chất cao đẹp của lý tưởng ấy là giải phóng con người khỏi ách áp bức, bóc lột, thống khổ, chỉ cho họ con đường sống ý nghĩa nhất.

Qua cách thể hiện sáng tạo, hai câu thơ còn mang hàm ý: với dân tộc Việt Nam, với tầng lớp trí thức, thanh niên trẻ những năm 30, 45. Lý tưởng cần thiết như mặt trời, tất yếu như chân lý. Hai câu thơ còn diễn tả sự phục sinh mạnh mẽ của một tâm hồn tươi trẻ khi được mặt trời lý tưởng soi rọi, chỉ lối, niềm vui tràn ngập trong lòng, người thanh niên yêu nước đã cất thành tiếng hát sôi nổi, náo nức, say mê:

“Hồn tôi là một vườn hoa lá

Rất đậm hương và rộn tiếng chim”

Với phép so sánh độc đáo, đầy thi vị nhà thơ đã làm cho thế giới tinh thần, hồn thơ tươi trẻ tràn đầy nhiệt huyết, yêu đời, yêu cuộc sống “hồn tôi là một vườn hoa lá” từ hình tượng vô hình thành hữu hình. Ánh sáng chói lọi của lý tưởng, nguồn sống mãnh liệt của mặt trời cách mạng tác động vào tâm hồn nhà thơ, tạo ra sự biến đổi sâu sắc.

Trước khi bắt gặp lý tưởng cách mạng, người thanh niên trí thức trẻ này sống một cách buồn bã, âm đạm, lụi tàn như mảnh vườn trong mùa đông giá lạnh nhưng sau khi được gặp và giác ngộ được lý tưởng cách mạng cuộc sống lẫn tâm hồn của nhà thơ như một mảnh hồn thơ đầy hương sắc giữa mùa xuân, mang đến nguồn sinh lực dồi dào cho biết bao tâm hồn trẻ trung, nhiệt huyết. Cuộc sống của họ có lý tưởng thật âm sắc, đượm hương.

Nhịp thơ sôi nổi cùng với hai tính từ “đậm”, “rộn” được dung thật thâm mỹ, đặc biệt với lối vắt dòng đặc sắc, hai câu thơ của Tố Hữu diễn tả chân thực, tinh tế bao cảm xúc dâng trào, niềm vui, niềm hạnh phúc vô hạn trong buổi đầu gặp gỡ lý tưởng. Có thể nói mặt trời chân lý đã xua tan những bóng đêm u ám, mở ra một tương lai tươi sáng, vẫy gọi bao tâm hồn hăm hở bước vào đời với tất cả niềm tin yêu, hy vọng. Với nhà thơ đâu phải chuyện của nhận thức, của lý trí mà còn là chuyện của tình cảm, trái tim nên có sức sống cuốn hút khiến cho những thanh niên trí thức trẻ như Tố Hữu khiến cho tất cả dân tộc Việt Nam nguyện suốt đời theo Đảng.

Khổ thơ vừa hay về nội dung và đẹp về hình thức, ngôn ngữ, hình ảnh thơ sáng tạo đẹp đẽ, cảm xúc thơ chân thành mãnh liệt là sự ngợi ca lý tưởng cách mạng, ngợi ca Đảng cộng sản Việt Nam quang vinh. Qua đoạn thơ nhà thơ đã giúp chúng ta nhận thức sâu sắc hơn về lý tưởng cách mạng chính là lẽ sống, con đường sống đúng đắn của cả dân tộc, khổ thơ như khúc hát của một trái tim mà cũng là khúc hát say mê của triệu triệu trái tim hướng về Đảng, hướng về cách mạng.

Phân tích bài thơ Từ ấy khổ 1 (Mẫu 2)

Thơ Tố Hữu là thơ trữ tình chính trị có nghĩa là những sự kiện chính trị có ý nghĩa lớn với Đất Nước, với cá nhân, làm thay đổi cả một đời người đều trở thành nguồn cảm hứng trong thơ Tố Hữu. Cái chất trữ tình cùng cảm xúc chân thành của nhà thơ quyện vào nhau, làm nên những vần thơ ca ngợi Đảng, ca ngợi Cách mạng.

Bài thơ "Từ Ấy" là bài thơ đánh dấu mốc son quan trọng, có ý nghĩa nhất đối với cuộc đời của nhà thơ, chính giây phút nhà thơ bắt gặp ánh sáng lý tưởng cách mạng ấy đã làm nên sự thay đổi kì diệu về nhận thức, lý tưởng của một hồn thơ thuộc về cách mạng, thuộc về nhân dân..

Và nó được Tố Hữu thể hiện rõ nét trong khổ thơ mở đầu, ta bắt gặp ngay được cái cảm xúc vui sướng, hạnh phúc, say mê của hồn thơ Tố Hữu khi lần đầu tiên bắt gặp ánh sáng lý tưởng cách mạng. Một nguồn cảm xúc thiêng liêng và chân thành xuất phát từ chính trái tim của nhà thơ. Đây cũng là xúc cảm tiêu biểu cho khuynh hướng thơ trữ tình chính trị của Tố Hữu.

"Từ ấy trong tôi bừng nắng hạ

Mặt trời chân lý chói qua tim

Hồn tôi là một vườn hoa lá

Rất đậm hương và rộn tiếng chim..."

Ngay từ câu thơ mở đầu đã bắt gặp hình ảnh "Từ ấy" đã đem lại sự ấn tượng và khẳng định một lần nữa khoảng thời gian mà nhà thơ bắt gặp ánh sáng lí tưởng. Nói lên cảm xúc của mình trước những giây phút thiêng liêng như thế, nhà thơ sử dụng các thủ pháp nghệ thuật: so sánh, ẩn dụ và nhân hoá... hình ảnh "nắng hạ" cho ta thấy được một cái ánh nắng chói chang gay gắt của buổi trưa hè.

Khác với nhiều nhà thơ khác luôn tìm đến ánh trăng, tới cái ánh nắng của buổi chiều hạ thì Tố Hữu tìm đến cái nắng của mùa hạ. Đúng vậy, cũng chỉ có ánh nắng ấy mới toả được sự chói chang rực rỡ của lí tưởng cách mạng, mới diễn tả được hết sự sùng sốt và choáng váng của nhà thơ khi đứng trước cái lí tưởng rực rỡ như thế. Soi tỏ vào bài thơ này ta mới thấy hết được nguồn cảm xúc của nhà thơ khi đứng trước ánh sáng huy hoàng của chân lý.

"Đời đen tối ta phải tìm ánh sáng

Ta đi tới chỉ một đường cách mạng"

Và dường như như thế chưa đủ để nói lên sự toả sáng của "lí tưởng cách mạng" nhà thơ lại tìm đến hình ảnh "Mặt trời chân lí", đó chính là biểu tượng cho lí tưởng mà nhà thơ theo đuổi. Hình ảnh mặt trời biểu hiện cho sự ấm nóng, rực rỡ và là nguồn sáng bất diệt. Đúng vậy, lí tưởng ấy đâu phải chỉ toả sáng trong phút chốc mà sẽ toả sáng bất diệt, là nguồn sáng vĩnh cửu, không gì có thể dập tắt nổi.

Tố Hữu gọi lí tưởng cách mạng là mặt trời chân lí bởi đó chính là nguồn sáng dẫn đường cho cuộc đời đã từng tối tăm, mù mịt của nhà thơ khi "băn khoăn đi kiếm lẽ yêu đời"... Mặt trời chân lý ấy "chói" qua tim người nghệ sĩ. Hình ảnh trái tim là nơi chứa đựng biết bao tình cảm, cảm xúc, là nơi kết hợp giữa tâm lí và ý thức trí tuệ "mặt trời chân lí chói qua tim giống như xuyên rọi qua tất cả những tình cảm, lí tưởng của nhà thơ và cũng chỉ khi được ánh sáng ấy chiếu rọi nhà thơ mới thực sự hành động đúng, mới cảm thấy được ý nghĩa của cuộc sống mình.

Chính ánh sáng chói chang rực rỡ ấy đã làm thay đổi cuộc đời, thay đổi cả tình cảm của nhà thơ:

"Hồn tôi là một vườn hoa lá

Rất đậm hương và rộn tiếng chim..."

Khác hẳn với hồn thơ khi nhà thơ còn chưa bắt gặp ánh sáng lí tưởng, hồn thơ của Tố Hữu bây giờ rạo rực, vui sướng đến nỗi được so sánh với hình ảnh "vườn hoa" đầy đủ sắc màu, tràn ngập những âm thanh của tiếng chim, mùi hương của hoa lá... Đúng vậy, tâm

trạng của nhà thơ đang tràn ngập rất nhiều cảm xúc; có cái ngất ngây, say mê trước "hương thơm" của lí tưởng cách mạng, có cái rộn ràng, rạo rực vui sướng như tiếng chim kia... Nhà thơ sử dụng các động từ mạnh, cùng các thủ pháp nghệ thuật ẩn dụ so sánh và đặc biệt là lối vắt dòng từ câu thứ ba xuống câu thứ tư đã góp phần lớn trong việc biểu hiện cảm xúc của mình.

"Từ ấy" đã nói một cách thật tự nhiên nhuần nhuyễn về lí tưởng, về chính trị và thật sự là tiếng hát của một thanh niên, một người cộng sản chân chính luôn tuôn trào trong mình mạch nguồn của lí tưởng cách mạng.

Phân tích khổ đầu bài thơ Từ ấy (Mẫu 3)

Viết về lí tưởng cách mạng, bài thơ "Từ ấy" của Tố Hữu đã trở thành câu ca, tiếng hát của hàng triệu con người hơn nửa thế kỉ nay. Giọng thơ sôi nổi, say mê, trẻ trung và yêu đời tiêu biểu cho hồn thơ Tố Hữu. "Từ ấy" là tiếng hát của người thanh niên cộng sản thể hiện một tình yêu lớn: yêu lí tưởng cách mạng và yêu giai cấp cần lao.

Bài thơ được viết theo thể thất ngôn, gồm có 3 khổ thơ mỗi khổ 4 câu. Đây là khổ đầu ca ngợi lí tưởng và nói lên tình yêu lí tưởng cách mạng:

"Từ ấy trong tôi bừng nắng hạ

Mặt trời chân lí chói qua tim

Hồn tôi là một vườn hoa lá

Rất đậm hương và rộn tiếng chim...

Nhà thơ là đứa con của "Huế đẹp và thơ". Ông sinh ra và lớn lên trong đêm trường nô lệ "Nước mất nhà tan, đời khổ thế!". Trưởng thành trong phong trào yêu nước của thanh niên học sinh, nhà thơ nhiệt thành đi tìm đường cứu nước: "Con lớn lên con tìm Cách mạng". Và trong đêm dày nô lệ, nhà thơ cảm thấy tâm hồn "bừng nắng hạ" kể từ ấy:

"Từ ấy trong tôi bừng nắng hạ

Mặt trời chân lí chói qua tim".

"Từ ấy" là thời điểm (1938) nhà thơ được giác ngộ cách mạng, bắt gặp lí tưởng cộng sản chủ nghĩa. "Mặt trời chân lí" là hình ảnh ẩn dụ về lí tưởng cách mạng, về chủ nghĩa Mác - Lênin. Chữ "chói" (chói qua tim) nghĩa là chói lọi, soi vào, chiếu vào. Ánh sáng chủ nghĩa Mác - Lênin vô cùng chói lọi đã chiếu vào, soi vào trái tim - tâm hồn yêu nước của nhà thơ trẻ.

Bóng tối đêm dày nô lệ như bị xua tan, người chiến sĩ cách mạng cảm thấy cuộc đời mình, con đường mình hướng tới "bừng nắng hạ". Đây là hai câu thơ đẹp nhất của Tố

Hữu viết về lí tưởng cách mạng. Ngôn từ (bùng, chói), hình ảnh (mặt trời chân lí) rất hay, rất sáng tạo. Lúc nào đọc, ta vẫn cảm thấy mới mẻ, vần thơ tràn ngập ánh sáng và niềm tin.

Hai câu thơ 3, 4 tiếp theo nói về "hồn tôi" từ thuở ấy, từ khi "bùng nắng hạ":

"Hồn tôi là một vườn hoa lá

Rất đậm hương và rộn tiếng chim".

Nhà thơ sử dụng một so sánh đặc biệt: "Hồn tôi là một vườn hoa lá"... Ngôi vườn ấy xanh màu xanh của lá, rực rỡ của sắc hoa, "rất đậm hương" ngào ngạt. Ngôi vườn đẹp tươi ấy "rộn tiếng chim" hót nghe rất vui. Các từ gợi tả: "đậm", "rộn" thể hiện sức sống và vẻ đẹp của vườn hoa lá, của "hồn tôi" từ khi có chủ nghĩa Mác - Lênin, có "Mặt trời chân lí chói qua tim". Hai câu thơ nói lên tác dụng kì diệu của lí tưởng cách mạng qua một không gian nghệ thuật kì diệu nên thơ.

Tố Hữu yêu nước, yêu chủ nghĩa Mác - Lênin mới có cách nói hay, rất hình tượng về lí tưởng cách mạng. "Mặt trời chân lí" và "vườn hoa lá..." là hai hình tượng rất đẹp, rất thơ. Các từ ngữ: "từ ấy", "bùng", "chói", "đậm", "rộn" - được chọn lọc tinh tế làm cho vần thơ cất cánh trong tâm hồn chúng ta.

Phân tích khổ 1 bài Từ ấy (Mẫu 4)

Tố Hữu là nhà thơ lớn của Việt Nam ở đầu thế kỷ XX, là cánh chim đầu đàn, là lá cờ đầu của thơ ca cách mạng, ông làm thơ để tuyên truyền, cổ vũ cho cách mạng, con đường thơ ca của ông song hành cùng với con đường cách mạng của Việt Nam, của dân tộc. Sự gắn bó ấy đem đến cho thơ ông một vẻ đẹp độc đáo như đóa hoa lớn rực rỡ.

"Từ ấy" nằm trong tập thơ cùng tên, được sản xuất trong vòng 10 năm từ 1936 đến 1946. Khổ thơ đầu của tác phẩm thể hiện niềm vui sướng và hạnh phúc vô bờ bến của tác giả khi bắt gặp lí tưởng, lẽ sống của đời mình, khi ông còn băn khoăn giữa lẽ sống của đời, cảm thấy chán cuộc sống này thì cũng là lúc Tố Hữu bắt gặp lí tưởng cộng sản, lí tưởng của đời mình.

Câu thơ đầu tiên được bắt đầu bằng cụm từ "từ ấy" thể hiện sự đánh dấu bước ngoặt trong cuộc đời của nhà thơ. Đây là thời điểm tác giả giác ngộ lí tưởng cách mạng, bắt gặp lí tưởng cộng sản chủ nghĩa, được giác ngộ vào năm 1938 ông vinh dự được đứng vào hàng ngũ của Đảng khi tròn 18 tuổi, Đảng là tập thể bao gồm những thanh niên ưu tú nhất của cả nước, nguyện hy sinh và phấn đấu vì sự nghiệp của đất nước và nhân dân.

*"Từ ấy trong tôi bùng nắng hạ
Mặt trời chân lí chói qua tim
Hồn tôi là một vườn hoa lá
Rất đậm hương và rộn tiếng chim"*

Bài thơ “từ ấy” thuộc phần “máu lửa” của tập thơ cùng tên, phần thơ ra đời trong không khí đầy sục sôi, đấu tranh giành độc lập, tự do của các dân tộc, nhân dân lao động dưới sự lãnh đạo của Đảng. Lúc này nhà thơ cũng không hoạt động phong trào học sinh, sinh viên ở Huế. Bài thơ ra đời vào tháng 7 năm 1938 ghi lại những tâm tư, tình cảm của nhà thơ khi được đứng trong hàng ngũ của Đảng đây là việc vô cùng thiêng liêng, sự kiện trọng đại của nhà thơ, đã mang đến cho Tố Hữu niềm xúc động mạnh mẽ.

Khô thơ mở ra là những cảm nhận về đẹp sâu sắc lý tưởng của cách mạng và tác giả đón nhận nó bằng một tâm hồn tươi trẻ, “từ ấy” ở nhan đề và được nhắc lại ngay câu mở đầu để tô đậm giây phút thiêng liêng, sự kiện trang trọng trong đời của Tố Hữu, là bước ngoặt lớn lao cho thanh niên tiểu tư sản trở thành một chiến sĩ cộng sản thay đổi về nhận thức, về lẽ sống.

Hoàn cảnh ra đời của bài thơ khi đất nước đang còn trong cảnh chiến tranh, nhân dân lầm than, bị đô hộ, trước tình hình ấy nhiều thanh niên muốn giải cứu đất nước nhưng hầu như đều rơi vào cảnh bế tắc, bơ vơ, một cái tôi mặc cảm, đầu thai nhằm thời đại, dù rất uất hận, đau xót nhưng chưa đủ dũng khí để cầm súng, cầm gươm và rồi khi may mắn tìm được lẽ sống cho mình, cho quê hương ta thấy được sự hào hứng và niềm vui sướng vô bờ bến của nhà thơ, hòa vào cuộc đấu tranh sinh tử, nhiều gian khổ, hy sinh nhưng rất đổi vinh quang. “Từ ấy” đã cho nhà thơ thấy cuộc sống ý nghĩa và giây phút thiêng liêng sự nghiệp một hồn thơ.

Trong niềm xúc động lớn lao, nhà thơ đã có nhận thức sâu sắc về vẻ đẹp của lý tưởng Đảng, Đảng Cộng Sản Việt Nam ra đời chỉ cho dân tộc con đường sống, đã có bao lời ca tiếng hát ca ngợi Đảng vinh quang, nhưng cách ca ngợi Đảng của Tố Hữu thật đặc sắc.

Dòng thơ thứ hai sử dụng nhiều âm điệu ở âm vực cao, phần chấn như một tiếng reo, tiếp tục ca ngợi về đẹp lý tưởng cách mạng, không chỉ là nguồn sáng chói mà là nguồn sống lớn lao, lý tưởng sống đúng đắn, cao cả. Khái niệm lý tưởng cách mạng một khái niệm chính trị trừu tượng đã được nhà thơ cụ thể hóa bằng hình ảnh ẩn dụ rất đời trử tình.

“Mặt trời chân lý”, tiếp nối động từ “bừng” và từ “chói” ở câu hai để khẳng định lý tưởng cách mạng như nắng hạ chói lòa, như mặt trời vĩ đại, bất diệt đã tác động sâu sắc vào lý trí, tình cảm và thấm nhuần vào con tim, khối óc của nhà thơ và nhân dân những con người cần lao trong đêm trường nô lệ được ánh sáng cách mạng soi rọi, chỉ đường dẫn lối đến với hạnh phúc, ấm no, tương lai tươi sáng.

Với cách diễn đạt vừa gợi hình vừa gợi cảm, tôn vinh lý tưởng cộng sản, giúp cho bao nhiêu người được sáng mắt, sáng lòng. Khẳng định bản chất cao đẹp của lý tưởng ấy là giải phóng con người khỏi ách áp bức, bóc lột, thống khổ, chỉ cho họ con đường sống ý nghĩa nhất.

Qua cách thể hiện sáng tạo, hai câu thơ còn mang hàm ý: với dân tộc Việt Nam, với tầng lớp trí thức, thanh niên trẻ những năm 30, 45. Lý tưởng cần thiết như mặt trời, tất yếu

như chân lý. Hai câu thơ còn diễn tả sự phục sinh mạnh mẽ của một tâm hồn tươi trẻ khi được mặt trời lý tưởng soi rọi, chỉ lối, niềm vui tràn ngập trong lòng, người thanh niên yêu nước đã cất thành tiếng hát sôi nổi, náo nức, say mê:

*“Hồn tôi là một vườn hoa lá
Rất đậm hương và rộn tiếng chim”*

Với phép so sánh độc đáo, đầy thi vị nhà thơ đã làm cho thế giới tinh thần, hồn thơ tươi trẻ tràn đầy nhiệt huyết, yêu đời, yêu cuộc sống “hồn tôi là một vườn hoa lá” từ hình tượng vô hình thành hữu hình. Ánh sáng chói lọi của lý tưởng, nguồn sống mãnh liệt của mặt trời cách mạng tác động vào tâm hồn nhà thơ, tạo ra sự biến đổi sâu sắc.

Trước khi bắt gặp lý tưởng cách mạng, người thanh niên trí thức trẻ này sống một cách buồn bã, ảm đạm, lụi tàn như mảnh vườn trong mùa đông giá lạnh nhưng sau khi được gặp và giác ngộ được lý tưởng cách mạng cuộc sống lẫn tâm hồn của nhà thơ như một mảnh hồn thơ đầy hương sắc giữa mùa xuân, mang đến nguồn sinh lực dồi dào cho biết bao tâm hồn trẻ trung, nhiệt huyết. Cuộc sống của họ có lý tưởng thật âm sắc, đượm hương.

Nhịp thơ sôi nổi cùng với hai tính từ “đậm”, “rộn” rất thẩm mỹ, đặc biệt với lối vắt dòng đặc sắc, hai câu thơ của Tố Hữu diễn tả chân thực, tinh tế bao cảm xúc dâng trào, niềm vui, niềm hạnh phúc vô hạn trong buổi đầu gặp gỡ lý tưởng. Có thể nói mặt trời chân lý đã xua tan những bóng đêm u ám, mở ra một tương lai tươi sáng, vậy gọi bao tâm hồn hăm hở bước vào đời với tất cả niềm tin yêu, hy vọng. Với nhà thơ đâu phải chuyện của nhận thức, của lý trí mà còn là chuyện của tình cảm, trái tim nên có sức sống cuốn hút khiến cho những thanh niên trí thức trẻ như Tố Hữu khiến cho tất cả dân tộc Việt Nam nguyện suốt đời theo Đảng.

Khổ thơ vừa hay về nội dung và đẹp về hình thức, ngôn ngữ, hình ảnh thơ sáng tạo đẹp đẽ, cảm xúc thơ chân thành mãnh liệt là sự ngợi ca lý tưởng cách mạng, ngợi ca Đảng cộng sản Việt Nam quang vinh. Qua đoạn thơ nhà thơ đã giúp chúng ta nhận thức sâu sắc hơn về lý tưởng cách mạng chính là lẽ sống, con đường sống đúng đắn của cả dân tộc, khổ thơ như khúc hát của một trái tim mà cũng là khúc hát say mê của triệu triệu trái tim hướng về Đảng, hướng về cách mạng.